

Geschichte der geistlichen Stiftungen, der adlichen Familien, so wie der Städte und Burgen der Mark Brandenburg

[Urkunden-Sammlung für die Orts- und spezielle Landesgeschichte]

Riedel, Adolph Friedrich

Berlin, 1860

XXXVIII. Markgraf Ludwig überläßt die Tutel über die Söhne des Ritters Henning Velthan den Gebrüdern von Sidow, im Jahre 1334.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55515](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55515)

XXXVII. Der Pfarrer und der Rath zu Königsberg befunden, daß Bollo von Stendal, der den Altar zum h. Kreuz in der Marienkirche gestiftet, das Patronat sich und seinen Erben vorbehalten habe, am 18. Februar 1334.

In nomine domini amen. Quoniam omnium habere memoriam potius est diuinitatis, quam humanitatis etc. — Nouerint igitur vniuersi presens scriptum visu vel auditu cognituri, nos Buffonem de Griphenbergh, plebanum in koningesberch, et consules ciuitatis eiusdem lucide protestari, Quod prouidus vir et honestus Bollo de Stendal, noster ciuis dilectus, altaris ab eo fundati nobiscum in ecclesia beate virginis ad honorem sancte crucis, ad cuius consummacionem ac foundationem nos Buffo de griphenberch antedictus in peccatorum nostri fratris domini Bertrammi, militis memorie felicitis, atque propriorum scelerum remissionem viginti marcas puri argenti contulimus et dedimus, vt memoria nostra in altari predicto sollempniter imperpetuum peragatur, collationem siue jus patronatus sibi licite reseruauit, ita quod temporibus vite sue ipso altari vacante debeat conferre altare prefatum, cuicumque voluerit, et presentare. Quo defuncto sui heredes legitimi de lumbis eius nunc nati et adhuc nascendi immediate uel mediate quamdiu durabit linea sue consanguinitatis hereditaria erunt prelibati altaris collatores. Hiis vero omnibus per mortem elapsis Hynricus de Stendal suus germanus et post decessum eius sui heredes veri stirpe hereditatis eius perseuerante eiusdem altaris ius patronatus obtinebunt. Porro tandem hiis vniuersis de hoc medio surreptis diuina voluntate disponente, nullo interueniente obstaculo, plebanus vna cum nostre ciuitatis consulibus vnanimi consensu et concordia sepedictum altare ipso vacante conferat et presentet. In memoriam huius rei firmiorem presenti littere nostra sigilla pariter cum sigillo Bollonis supradicti sunt appensa. Testes huius sunt Magister Johannes de Cedenik, dominus Conradus de allenkerken, Magister egydius, clerici, Dominus Nicolaus Wytte, miles, Conradus, prefectus in koningesberch, henninghus, frater eiusdem, Ludolphus de Schiltberch et alii plures fide digni. Datum anno domini Millesimo Tricentesimo Tricesimo quarto, feria sexta ante dominicam Qua cantatur Reminiscere.

Nach dem Originale des Königsberger Stadtarchives No. 31.

XXXVIII. Markgraf Ludwig überläßt die Tutel über die Söhne des Ritters Henning Velthan den Gebrüdern von Sydow, im Jahre 1334.

Nouerint vniuersi etc. Quod nos Ludouicus etc. Commisimus, contulimus et presentibus conferimus strenuis viris Henningo et Henrico, fratribus, de Sydow, tutelam et administrationem honorum filiorum strenui militis Henningi, dicti Velthan bone recordationis, dilecti nostri fidelis, cum vniuersis predictorum bonorum pertinentiis, iuribus, honoribus et commoditatibus eisdem bonis ex antiquo pertinentibus, quam quidem tutelam et administrationem ante vnus anni lapsum strenuis viris Kunoni de Widikow et Kunoni dicto Sack contulisse meminimus, et qui

eidem tutele ad manus predictorum cesserunt voluntarie, quousque dicti pueri ad debitum sue etatis peruenerint, sine impedimento quolibet pacifice possidendam. Pro qua quidem commissione et collatione a predictis Henningo et Heinricho de Sydow in L marcis argenti Brandenburgensis Ottoni de Ylburg, dapifero nostro, expedite pecunie nostri nomine dicimus fore satisfactum. Iuribus nostris saluis. Debeamus etiam et volumus eisdem pueris bona ipsorum ipsis rite pertinentia conferre, quam primum ad etatem debitam deuenerint, contradictione nostra qualibet quiescente. Datum anno domini M. CCC. tricesimo quarto etc.

Aus einem Copialbuche des Geh. Staatsarchives (I. C. 4 in quarto).

XXXIX. Gebhard von Bortfeld, Herrenmeister des Johanniter-Ordens, weist einem von den Tempelherren Gebrüdern Bertram und Basso von Greifenberg in der Pfarrkirche zu Königsberg gestifteten Altare statt der ihm entzogenen Hebungen aus Bahn solche in Zornsdorf und Quartschen an, den 2. April 1335.

In nomine Domini Amen. Universis et singulis, ad quorum noticiam deductum fuerit prefens scriptum, Nos frater Gheuehardus de Bortvelde, preceptor generalis sancte domus hospitalis sancti Johannis Jerosolymitani per saxoniam, Marchiam et Slaviā, volumus esse notum, Quod de consilio et consensu commendatorum et fratrum, apud nos in nostro provinciali capitulo in domo nostra Nemerowe anno date presentium celebrato, concorditer annuimus et consensimus de fundacione et dotacione ejusdam altaris in honorem sancte Katherine virginis in ecclesia civitatis Koningesbergh ad domum nostram Roreke pertinente, per dominum fratrem Bertramum de Grisenberghe, militem ordinis milicie templi quondam facienda, sub hac forma, quod dictus Bertramus redditus sex marcarum argenti Brandeborgensis annue pensionis ad dotem dicti altaris constituit in oppido Bane de censu lignorum et quorundam mansorum ibidem solvendos annuatim. Adhuc idem Bertramus Dei dono sane vixit, sed ipso post modum de medio sublato, cives oppidi Bane in reprobum sensum conversi, fidelitatis nobis sollempniter preste immemores, a nobis se perfide diverterunt et pensionem predictam cultui divino deputatam prophanis et temerariis ausibus non solverunt. Nos vero recolentes piam devocionem dicti Bertrami et memoriale suum sanctum non esse derelinquendum in secula, propter malignitatem civium predictorum domino Borchardo de Tzachowe et plebano ibidem, cui dictus Bertramus altare predictum contulit prima vice, recompensam fecimus nec non successoribus ipsius in dicto altari perpetuis temporibus duraturam tali modo, videlicet quod in villa nostra Tzorbensdorf in mansis melioribus dicte ville septem marcarum redditus assignavimus eidem et successoribus in dicto altari ejusdem et unam marcam, ultra sex prius assignatas superadditam, Dominus Basso, dicti Bertrami germanus et plebanus in Koningesberge, adauxit et pro ipsa restaurum condignum nobis fecit. Et si mansi dicte ville casu aliquo non sufficerent exsolvere dictarum septem marcarum pensionem, tunc de molendino ante curiam Quartzan vel de ipsa curia Quartzan exsolvi assignamus dictas septem marcas. Et si dicta solucio non fieret die sancti Martini confessoris et episcopi, ex tunc ecclesia et locus